

Raamovereenkomst inzake VenR stuwen Maas – Ingenieursdienst Planfase
(Zaaknummer 31206622)

Colofon

Uitgegeven door: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Rijkswaterstaat Grote Projecten en Onderhoud en
Programma's, Projecten en Onderhoud
Postbus 2232
3500 GE Utrecht

Datum: 28 februari 2025
Status: Concept
Versienummer: 1.1

Inhoudsopgave

OVERWEGENDE DAT:	4
KOMEN OVEREEN:	5
Begrippenlijst:	5
Afkortingenlijst:	6
1. Voorwerp van de Raamovereenkomst	7
2. Onderaanneming	7
3. Scope van de Raamovereenkomst	8
4. Duur en waarde van de Raamovereenkomst	8
5. Samenwerking	9
6. Nadere Overeenkomsten	9
7. Prijs en overige financiële bepalingen	10
8. Beëindiging van de Raamovereenkomst	11
9. Optie werkzaamheden voor planfase C	12
10. Wet arbeid vreemdelingen	12
11. Algemene Verordening Gegevensbescherming en persoonsgegevens (AVG)	12
12. Intellectuele eigendomsrecht Nadere Overeenkomst en geheimhouding	13
13. Prestatiemeten	15
14. Social Return	15
15. Veiligheid	17
16. Aansprakelijkheid	17
17. Overige bepalingen	17
Bijlage 1 Scope van Diensten	19
Bijlage 2 Overzicht Documenten Nadere Overeenkomst	23
Bijlage 3 Format Projectvoorwaarden Nadere Overeenkomst	24
Bijlage 4 Samenwerkingsambitie	25

De ondergetekenden:

1. De Staat der Nederlanden, waarvan de zetel is gevestigd te Den Haag,
te dezen vertegenwoordigd door de Minister/Staatssecretaris van [naam portefeuille],
namens deze,
[functienaam en naam ondertekenaar]
hierna te noemen: Opdrachtgever,

en

2. [volledige naam en rechtsvorm contractant],
(statutair) gevestigd te,
te dezen vertegenwoordigd door
..... (en) [naam ondertekenaar]
hierna te noemen: Opdrachtnemer,

of

de combinatie [Naam combinatie/Opdrachtnemer], bestaande uit:

1. [Naam combinant 1] ,(statutair) gevestigd te [Vestigingsplaats1]
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar [functie1]
de heer/mevrouw [naam1];

2. [Naam combinant 2] ,(statutair) gevestigd te [Vestigingsplaats2]
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar [functie2]
de heer/mevrouw [naam2];

3. [Naam combinant 3] ,(statutair) gevestigd te [Vestigingsplaats3]
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar [functie3]
de heer/mevrouw [naam3];

die ieder voor zich hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de uit de Raamovereenkomst
(hierna ook: "ROK") voortvloeiende verplichtingen, alsmede alle verplichtingen voortvloeiende uit
de in het kader van deze Raamovereenkomst gesloten Nadere Overeenkomsten,

hierna te noemen: Opdrachtnemer,

OVERWEGENDE DAT:

1. Opdrachtgever met betrekking tot de uitvoering van Diensten op het gebied van de planuitwerking voor het project Vervanging en Renovatie stuwen Maas gedurende een zekere tijd vaste afspraken met één dienstverlener wil maken.
2. Opdrachtgever beoogt met deze Raamovereenkomst een bijdrage te leveren aan de opgave van Rijkswaterstaat voor de toekomstvastheid van de 7 stuwen op de Maas.
3. Opdrachtgever beoogt om de kennis over de 7 stuwen op de Maas verder te ontwikkelen, te borgen en breder toegankelijk te maken voor derden.
4. Opdrachtgever met deze Raamovereenkomst beoogt een langdurige en gelijkwaardige samenwerking op te bouwen met Opdrachtnemer om doelgericht de opgave zoals genoemd in lid 1, 2 en 3 te realiseren.
5. Opdrachtgever daartoe een Raamovereenkomst wil sluiten met een looptijd van 8 jaar (hierna te noemen: de Raamovereenkomst, ROK) waarin de voorwaarden voor alle door Opdrachtgever gedurende die looptijd te verstrekken opdrachten tot het verrichten van Diensten zijn vastgelegd;
6. Een Europese aanbesteding voor de gunning van de deelname aan deze Raamovereenkomst heeft plaatsgevonden op basis van de Aanbestedingsleidraad onder toepassing van de Aanbestedingswet 2012;
7. Opdrachtgever de Opdrachtnemer als geschikt heeft beoordeeld voor toetreding tot de Raamovereenkomst op basis van de gestelde geschiktheidseisen;
8. Opdrachtgever de Inschrijving Raamovereenkomst van Opdrachtnemer, met de beste prijs-kwaliteitverhouding heeft beoordeeld;
9. In deze Raamovereenkomst de voorwaarden zijn vastgelegd die van toepassing zijn op alle opdrachten tot het verrichten van Diensten die Opdrachtgever voornemens is te gunnen gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst aan Opdrachtnemer;
10. De Opdrachtgever voornemens is direct na het overeenkomen van de onderhavige ROK in overleg te treden over het opdragen van de eerste Nadere Overeenkomst (hierna: NOK).

KOMEN OVEREEN:

In deze Raamovereenkomst wordt een aantal begrippen met een beginhoofdletter gebruikt. Aan deze begrippen komt de betekenis toe die hieraan wordt gegeven in artikel 1 van de Algemene Rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van Diensten 2018 (ARVODI-2018). In afwijking daarvan en/of aanvulling daarop wordt onder de volgende begrippen in deze Raamovereenkomst verstaan:

Aanbesteder: Rijkswaterstaat in zijn hoedanigheid als aanbestedende dienst.

Aanbestedingsleidraad: het document van Opdrachtgever d.d. xxx versie #, waarin de deelname aan de Raamovereenkomst met betrekking tot de uitvoering van Diensten gedurende een bepaalde periode, de te volgen aanbestedingsprocedure, de uitsluitingsgronden, geschiktheidseisen en gunningscriteria worden beschreven en toegelicht.

BPKV-maatregelen: De bij de inschrijving aangeboden kwaliteitsmaatregelen.

Contractmanager Opdrachtgever: de door Opdrachtgever ten behoeve van de uitvoering van de Raamovereenkomst aangestelde vertegenwoordiger met voldoende beslissingsbevoegdheid.

Contractmanager Opdrachtnemer: de door Opdrachtnemer ten behoeve van de uitvoering van de Raamovereenkomst aangestelde vertegenwoordiger met voldoende beslissingsbevoegdheid.

Diensten: de door Opdrachtnemer op basis van een onder deze Raamovereenkomst gesloten Nadere Overeenkomst te verrichten werkzaamheden en/of te leveren resultaten.

Inschrijving ROK: de in het kader van de (Europese) aanbesteding met kenmerk..... door Opdrachtnemer ingediende inschrijving d.d. [...datum...] met kenmerk

Nadere Overeenkomst (NOK): de overeenkomst die tot stand komt met Opdrachtnemer, na het doorlopen van de in Artikel 6 genoemde procedure van deze Raamovereenkomst, waarmee het leveren van de Diensten wordt overeengekomen.

Negatieve Bevinding: een door of namens Opdrachtgever geconstateerde afwijking van een eis aan een Dienst.

Offerte: een aanbieding tot het verrichten van Diensten die Opdrachtnemer naar aanleiding van een Offerteaanvraag uitbrengt aan Opdrachtgever onder deze Raamovereenkomst.

Offerteaanvraag: een uitnodiging door Opdrachtgever onder deze Raamovereenkomst aan de Opdrachtnemer tot het uitbrengen van een Offerte voor een opdracht tot het verrichten van Diensten.

Offerte Nadere Overeenkomst (NOK): document waarmee Opdrachtnemer zijn aanbod aan Opdrachtgever tot het leveren van de Diensten, betreffende een Nadere Overeenkomst, heeft kenbaar gemaakt.

Opdracht: het totaal aan Diensten dat wordt opgedragen binnen het kader van een Nadere Overeenkomst.

Opdrachtnemer: de gecontracteerde waarmee deze Raamovereenkomst is gesloten.

Optie: eventueel te verrichten (vervolg)werkzaamheden in een Nadere Overeenkomst die al wel onderdeel zijn van de Nadere Overeenkomst.

Projectbegeleider Opdrachtgever: de door Opdrachtgever voor de uitvoering van een Nadere Overeenkomst aangestelde vertegenwoordiger met voldoende beslissingsbevoegdheid.

Projectbegeleider Opdrachtnemer: de door Opdrachtnemer voor de uitvoering van een Nadere Overeenkomst aangestelde vertegenwoordiger met voldoende beslissingsbevoegdheid.

Projectmanagementplan: een document dat alle belangrijke informatie bevat over hoe een project wordt gepland, uitgevoerd en afgerond.

Projectvoorwaarden: de aanvullende leveringsvoorwaarden welke van toepassing zijn op een Nadere Overeenkomst.

Raamovereenkomst (ROK): de onderhavige raamovereenkomst.

Regiebasis: de Opdrachtnemer ontvangt een vergoeding voor de werkzaamheden die hij werkelijk heeft verricht op basis van nacalculatie.

Tekortkoming: een door Opdrachtgever geconstateerde afwijking ten opzichte van een proces of Dienst, die naar het oordeel van Opdrachtgever als zwaarwegend wordt aangemerkt.

Uurtarieven: tarieven zoals ingediend op het inschrijvingsbiljet.

Vaste prijs: het bij aanvang van de Nadere Overeenkomst overeengekomen bedrag waarvoor de overeengekomen werkzaamheden door Opdrachtnemer moeten worden verricht.

Vraagspecificatie: beschrijving van de te verrichten werkzaamheden en de hierbij te maken afspraken over bijvoorbeeld risico's en planning.

Verleningsoptie: De mogelijkheid om de initiële looptijd van de Raamovereenkomst met een bepaalde periode te verlengen.

Werkdag(en): kalenderdag, behoudens weekenden en algemeen erkende feestdagen in de zin van artikel 3, eerste lid, van de Algemene Termijnenwet.

Afkortingenlijst:

<u>AW 2012</u> :	Aanbestedingswet 2012
<u>ARVODI-2018</u> :	Algemene rijksvoorwaarden voor het verstrekken van opdrachten tot het verrichten van diensten 2018
<u>BW</u> :	Burgerlijk Wetboek
<u>KPI</u> :	Kritische prestatie indicatoren
<u>NOK</u> :	Nadere Overeenkomst
<u>ROK</u> :	Raamovereenkomst
<u>SR</u> :	Social return
<u>VenR</u> :	Vervanging en renovatie
<u>VCA-VOL</u> :	veiligheid, gezondheid en milieu checklist aannemers - veiligheid voor operationeel leidinggevenden
<u>WAV</u> :	wet arbeid vreemdelingen

1. Voorwerp van de Raamovereenkomst

1.1 Deze Raamovereenkomst betreft een raamovereenkomst als bedoeld in art 1.1. Aw 2012.

1.2 De navolgende documenten maken integraal onderdeel uit van de Raamovereenkomst:

- a) De tweezijdig getekende Raamovereenkomst inclusief de bijlagen met inbegrip van de Nota van inlichtingen d.d....;
- b) De ARVODI-2018;
- c) De Inschrijving Raamovereenkomst met zaaknummer:

Voor zover deze documenten met elkaar in tegenspraak zijn, prevaleert document a boven document b en document b boven document c.

1.3 De Diensten die behoren tot de scope van deze ROK (zie artikel 3 van de ROK), worden opgedragen middels Nadere Overeenkomsten die gesloten worden tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer.

1.4 In een Nadere Overeenkomst wordt tenminste vastgelegd met betrekking tot welke specifieke Diensten, onder welke aanvullende Projectvoorwaarden en gedurende welke periode de desbetreffende Nadere Overeenkomst wordt aangegaan.

1.5 De voorwaarden van deze Raamovereenkomst, inclusief de bijlagen, waaronder de ARVODI-2018, zijn van toepassing op alle Nadere overeenkomsten die onder deze Raamovereenkomst worden gesloten, tenzij in een Nadere overeenkomst schriftelijk van deze Raamovereenkomst en/of de ARVODI-2018 wordt afgeweken. In geval van strijdigheid tussen ROK en NOK prevaleert de NOK.

1.6 Opdrachtgever is niet verplicht om gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst Opdrachten tot leveren van Diensten te verstrekken, maar is daartoe gerechtigd. Opdrachtnemer kan derhalve generlei aanspraak maken op het verkrijgen van opdrachten tot het leveren van Diensten gedurende de looptijd van deze Raamovereenkomst.

1.7 Ondertekening van deze ROK door Partijen biedt geen exclusiviteit voor Opdrachtnemer aangaande werkzaamheden binnen de scope van de ROK. Opdrachtgever is gerechtigd om in bijzondere gevallen, werkzaamheden (Diensten) die binnen de scope van de ROK vallen aan derden, niet zijnde Opdrachtnemer, op te dragen. Onder bijzonder gevallen worden in ieder geval werkzaamheden (Diensten) in het kader van een 'second opinion' of van 'zeer specialistische aard' verstaan of als er, naar oordeel van Opdrachtgever, sprake is van een onredelijke prijsvorming van een NOK. Indien sprake is van opdrachtverlening buiten de ROK terwijl de opdracht ook binnen de ROK verleend had kunnen worden, is Opdrachtgever geen (schade)vergoeding onder welke titel dan ook aan Opdrachtnemer of eventuele derden verschuldigd.

2. Onderaanneming

2.1 Voor een Nadere Overeenkomst is onderaanneming toegestaan.

2.2 Het is niet toegestaan om zonder uitdrukkelijke en voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever een onderaannemer te vervangen waarmee Opdrachtnemer heeft voldaan aan één of meer van de geschiktheidseisen ten behoeve van toetreding tot de Raamovereenkomst. Aan deze toestemming kan Opdrachtgever nadere voorwaarden verbinden. Voor de toestemming is in ieder geval vereist dat Opdrachtnemer aantoont dat na de wijziging nog steeds wordt voldaan aan alle in het kader van de aanbestedingsprocedure aan de opdrachtnemers gestelde eisen. Indien een selectie heeft plaatsgevonden, is voor toestemming tevens in ieder geval vereist dat Opdrachtnemer aantoont dat hij, met de nieuwe onderaannemer, bij toepassing van de criteria voor selectie ten minste dezelfde of een hogere totaalscore zou behalen. Opdrachtgever onthoudt de toestemming niet op onredelijke gronden.

3. Scope van de Raamovereenkomst

3.1 Deze ROK is (uitsluitend) van toepassing op Diensten die betrekking hebben op:

- (a) De zeven stuwcomplexen in de Maas;
- (b) Ingenieursdiensten die benodigd zijn voor het doorlopen van planfase B en planfase C
- (c) De benodigde kennisvelden om planfase B en planfase C te doorlopen;
- (d) Daar waar nodig het aanvullen van het projectteam van RWS op capaciteit en deskundigheid.

Een nadere omschrijving van de scope is opgenomen in bijlage 1.

4. Duur en waarde van de Raamovereenkomst

4.1 De ROK treedt in werking op [DATUM].

4.2 De ROK heeft een initiële looptijd van drie (3) jaar.

4.3 De Opdrachtgever kan de initiële looptijd van de Raamovereenkomst onder gelijkblijvende voorwaarden met maximaal één (1) jaar verlengen met betrekking tot de scope van planfase B, door middel van het toepassen van één Verlengingsoptie. Op basis van deze Verlengingsoptie kan de ROK maximaal worden verlengd tot een totale looptijd van vier (4) jaar.

4.4 [Dit artikel wordt nader ingevuld in de vorm een optie. Het zal gaan om een optionele verlengingsmogelijkheid van de Raamovereenkomst, naast de optie als bedoeld in artikel 4.3. De optie in deze bepaling wordt geformuleerd in de vorm van een mogelijkheid voor het toepassen door de Opdrachtgever van één of twee optie(s) tot het verlengen van de totale looptijd van de Raamovereenkomst tot maximaal acht jaar; deze verlengingsmogelijkheid wordt afhankelijk gesteld van het al dan niet geheel of gedeeltelijk opdragen van planfase C gedurende de Raamovereenkomst op basis van een nog in artikel 9 van de ROK op te nemen optie daarvoor. De maximale totale looptijd van de Raamovereenkomst (inclusief Verlengingsopties) bedraagt acht (8) jaar bij toepassing van deze bepaling].

4.5 De Opdrachtgever kan ten aanzien van de Verlengingsopties als bedoeld onder artikel 4.3 en artikel 4.4 afzonderlijk en op verschillende momenten beslissen of zij wel of niet toepassing geeft aan de uitoefening daarvan.

4.6 Een Verlengingsoptie oefent Opdrachtgever eenzijdig uit.

4.7 De Opdrachtgever is niet verplicht gebruik te maken van een Verlengingsoptie.

4.8 De Opdrachtgever zal Opdrachtnemer tenminste drie (3) maanden vóór het aflopen van de op dat moment geldende looptijd van de ROK schriftelijk informeren over het wel of niet gebruikmaken van een Verlengingsoptie. Indien Opdrachtgever geen gebruik maakt van een Verlengingsoptie, eindigt de ROK na het verstrijken van de op dat moment geldende looptijd ervan.

4.9 De maximale waarde van de ROK betreft een bedrag van 80 miljoen EURO exclusief btw, maar inclusief Opties en Verlengingsopties.

4.10 De indicatieve waarde van de ROK betreft een bedrag van 50 miljoen EURO exclusief btw, maar inclusief Opties en Verlengingsopties.

4.11 In aanvulling op het bepaalde in artikel 22 van de ARVODI-20018 kan Opdrachtgever de Raamovereenkomst met onmiddellijke ingang schriftelijke opzeggen indien de maximale waarde als bedoeld in artikel 4.9 is bereikt of deze door een eerstvolgende opdrachtverstrekking kan worden overschreden. Opdrachtgever hoeft Opdrachtnemer op generlei wijze schadeloos te stellen voor de gevolgen van die opzegging.

4.12 Beëindiging van deze Raamovereenkomst, om welke reden dan ook, laat onverlet de rechten en verplichtingen voortvloeiend uit de op grond van deze Raamovereenkomst gesloten Nadere Overeenkomst(en). De voorwaarden van deze Raamovereenkomst blijven van toepassing op alle Nadere Overeenkomsten die na het eindigen van deze Raamovereenkomst nog voortduren.

5. Samenwerking

- 5.1 Partijen treden direct na het inwerkingtreden van deze ROK in overleg om een gezamenlijk Projectmanagementplan op te stellen waarin tenminste de volgende onderwerpen worden uitgewerkt;
- Een uitwerking van de samenwerkingsambitie zoals omschreven in bijlage 4 van de ROK, tot concrete werkafspraken, met onder andere;
 - Overlegstructuur;
 - Bemensing;
 - Samenwerkingsafspraken;
 - Escalatieschema;
 - Proces totstandkoming NOK en opdrachtsom, waarbij minimaal wordt voldaan aan het gestelde onder Artikel 6 en 7;
- 5.2 Partijen zorgen ervoor dat het Projectmanagementplan uiterlijk 2 maanden na het inwerkingtreden van deze ROK is vastgesteld.
- 5.3 In het geval van een geschil zullen Partijen onverwijld met elkaar in overleg treden om tot een oplossing te komen. Partijen zullen zich tot het uiterste inspannen om tot een oplossing te komen. Als partijen niet tot een oplossing komen, zal het geschil worden voorgelegd aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw.

6. Nadere Overeenkomsten

- 6.1 Partijen gaan direct na het afsluiten van deze Raamovereenkomst in overleg om te komen tot de eerste Nadere Overeenkomst.
- 6.2 De inhoud van iedere Nadere Overeenkomst komt tot stand op basis van overleg tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer. De uitkomst van dit overleg wordt vastgelegd in een Vraagspecificatie.
- 6.3 De inhoud van de Vraagspecificatie geeft tenminste inzicht in de uit te voeren werkzaamheden door Opdrachtnemer en Opdrachtgever, bijbehorende risicoverdeling en planning. De Vraagspecificatie vormt de basis van een Offerteaanvraag.
- 6.4 Opdrachtnemer is verplicht om binnen 14 Werkdagen na ontvangst van een reguliere Offerteaanvraag een Offerte uit te brengen, met inachtneming van het bepaalde in deze Raamovereenkomst. In het geval van een spoedaanvraag van Opdrachtgever bedraagt de termijn 7 Werkdagen.
- 6.5 Aan het verkrijgen van een Offerte zijn voor Opdrachtgever geen kosten verbonden. Gemaakte uren met betrekking tot het opstellen van een Vraagspecificatie zoals bedoeld in Artikel 6.2 worden verrekend conform Artikel 7.5 van de Raamovereenkomst.
- 6.6 De Projectvoorwaarden Nadere Overeenkomst zijn van toepassing op alle af te sluiten Nadere Overeenkomsten.
- 6.7 Als nadere invulling van artikel 9 ARVODI-2018 levert Opdrachtnemer eenmaal per maand een schriftelijke voortgangsrapportage aan bij Opdrachtgever:
- a. Opdrachtnemer zorgt dat minstens vijf werkdagen voorafgaand aan het voortgangsoverleg de voortgangsrapportage en een geactualiseerde planning is ingediend bij Contractmanager Opdrachtgever;
 - b. Opdrachtnemer dient de inhoudsopgave van de voortgangsrapportage nader af te stemmen met Contractmanager Opdrachtgever en op te nemen in het gezamenlijk

Projectmanagementplan (artikel 5.1). De voortgangsrapportage dient minimaal de volgende zaken te beschrijven/ te bevatten;

- i. Een overzicht van de reeds afgesloten en in voorbereiding zijnde NOK's;
 - ii. Een overzicht van de uitputting van het totaalbedrag van deze ROK;
 - iii. Een overzicht van de betalingen en uitstaande facturen;
 - iv. Een beschrijving van de stand van de werkzaamheden;
 - v. Een overzicht van wijzingen in de organisatie;
 - vi. Een actuele planning met standlijn;
 - vii. Een actueel risicodossier met beheersmaatregelen;
 - viii. Een overzicht met afwijkingen inclusief de genomen of nog te nemen maatregelen;
 - ix. Een overzicht van openstaande Tekortkomingen;
 - x. Een overzicht van de contractwijzigingen inclusief de status;
 - xi. WAV;
 - xii. Inzet Social Return;
 - xiii. [Optioneel: aanvullende inhoud].
- c. Alle lopende Nadere Overeenkomsten zijn onderwerp van de hierboven omschreven voortgangsrapportage.

7. Prijs en overige financiële bepalingen

- 7.1 Enkel de afgesloten NOK's bieden grond voor betaling, de ROK zelf biedt geen grond voor betaling. Informatie over de wijze van facturatie is opgenomen in de NOK's.
- 7.2 Opdrachtnemer dient ter bepaling van Offerte NOK steeds de door Opdrachtgever in de Raamovereenkomst bepaalde (geïndexeerde) Uurtarieven in acht te nemen. De gebruikte tarieven mogen lager liggen dan de Uurtarieven, maar niet hoger. Het gaat om de Maximum Uurtarieven als vermeld in het inschrijvingsbiljet.
- 7.3 Opdrachtnemer dient voor iedere nadere overeen te komen opdrachtsom van een NOK een specificatie hiervoor aan te leveren, bestaande uit een nadere uitwerking in activiteiten en uren. Deze specificatie dient bij de Offerte te worden aangeleverd.
- 7.4 De opdrachtsom van een Nadere Overeenkomst dient tot stand te komen conform een nader overeen te komen proces, dit proces wordt vastgesteld in het Projectmanagementplan.
- 7.5 Gemaakte uren ten behoeve van de op te stellen Vraagspecificaties NOK, zoals bedoeld in artikel 6.2, dienen vooraf te worden overeengekomen met Opdrachtgever en worden onderdeel van de af te sluiten NOK.
- 7.6 Opdrachtnemer kan gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst maximaal éénmaal per jaar en niet eerder dan 1 maart van het lopende jaar, een schriftelijk verzoek tot indexatie van de Uurtarieven indienen. Indexatie kan voor het eerst 12 maanden na datum ondertekening van de Raamovereenkomst plaatsvinden.
- 7.7 Indexatie van de Uurtarieven vindt plaats op basis van de CBS-tabel 'Cao-lonen, contractuele loonkosten en arbeidsduur; indexcijfers (2020=100)' op basis van de prijsindex 'Cao-lonen per uur inclusief bijzondere beloningen' categorie 'zakelijke dienstverlening (tabel M-N)' in de sector 'Cao-sector particuliere bedrijven'. Het mutatiepercentage voor indexatie wordt bepaald op basis van de eerst gepubliceerde indexcijfers van de maand januari in het indexatiejaar, ten opzichte van de maand januari in het voorgaande jaar. Dit is telkens een periode van 12 maanden.
- 7.8 De geïndexeerde Uurtarieven leiden niet tot een aanpassing/herziening van lopende Nadere Overeenkomsten.
- 7.9 Indien er een Nadere Overeenkomst overeengekomen wordt op basis van Regie, is Opdrachtnemer gerechtigd het werkelijke aantal bestede (advies) uren, met betrekking tot de op grond van een Nadere Overeenkomst verrichte, en door Opdrachtgever geaccepteerde, Diensten per maand op nacalculatiebasis te declareren tegen het in de Nadere Overeenkomst opgenomen dag-/uurtarief. Opdrachtnemer garandeert dat de in de

Nadere Overeenkomst genoemde maximum totaalprijs voor het verrichten van de Diensten niet wordt overschreden, tenzij in een redelijke periode voorafgaand aan het benaderen van de maximum totaalprijs anders, schriftelijk en uitdrukkelijk, is overeengekomen met Opdrachtgever.

- 7.10 Indien er een Nadere Overeenkomst overeengekomen wordt op basis van Vaste prijs, wordt overeengekomen dat Opdrachtnemer de in de Nadere Overeenkomst gespecificeerde Diensten tegen een vaste totaalprijs verricht.
- 7.11 De in artikel 7.9 en 7.10 van deze Raamovereenkomst bedoelde prijs heeft betrekking op alle door Opdrachtnemer in het kader van de desbetreffende Nadere Overeenkomst te verrichten Diensten en eventueel daartoe benodigde materialen en is inclusief eventuele reis- en verblijfskosten en alle eventueel bijkomende kosten en exclusief BTW.
- 7.12 Eventueel te maken kosten ten behoeve van aangeboden BPKV maatregelen dienen verdisconteerd te zijn in de bij inschrijving aangeboden Uurtarieven.
- 7.13 De kosten voor het management van de Raamovereenkomst en NOK overstijgende werkzaamheden zoals projectmanager, kwaliteitsmanagement en contractmanager worden verrekend in een separate Nadere Overeenkomst.
- 7.14 Betaling vindt plaats na ontvangst en acceptatie van de in Nadere Overeenkomst verrichte Diensten conform hetgeen opgenomen in de Projectvoorwaarden Artikel 14.

8. Beëindiging van de Raamovereenkomst

- 8.1 In aanvulling op het bepaalde in artikel 22 van de ARVODI-2018 kan de ROK met onmiddellijke ingang, zonder gerechtelijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk schriftelijk worden ontbonden:
 - (a) Door Opdrachtgever indien Opdrachtnemer (voorlopige) surseance van betaling aanvraagt of hem (voorlopige) surseance wordt verleend; indien de Opdrachtnemer zich in staat van kennelijk onvermogen bevindt; indien Opdrachtnemer zijn faillissement aanvraagt en/of in staat van faillissement wordt verklaard; indien Opdrachtnemer het onderwerp uitmaakt van een procedure tot faillissement, gerechtelijk akkoord, vereffening, beslaglegging of van elke andere soortgelijke procedure; indien de onderneming van Opdrachtnemer wordt geliquideerd; indien Opdrachtnemer zijn onderneming staakt; indien op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Opdrachtnemer beslag wordt gelegd; indien Opdrachtnemer een fusie of splitsing aangaat of wordt ontbonden; indien Opdrachtnemer anderszins niet langer in staat moet worden geacht de verplichtingen voortvloeiend uit de Raamovereenkomst na te kunnen komen;
 - (b) Door Opdrachtgever indien er sprake is van een vastgestelde Tekortkoming in de nakoming van de Raamovereenkomst en/of een of meerdere Nadere Overeenkomst(en) én indien Opdrachtnemer ten minste éénmaal schriftelijk hierop is gewezen waarbij tevens een redelijke termijn is gesteld door Opdrachtgever om de verplichtingen(en) alsnog na te komen. Opdrachtgever hoeft onder meer in de volgende gevallen niet eerst een redelijke termijn voor herstel van een Tekortkoming te stellen: in het geval van tijdelijke of blijvende onmogelijkheid tot nakoming; in het geval dat uit de houding of een mededeling van Opdrachtnemer blijkt dat het stellen van een redelijke termijn nutteloos zou zijn; in het geval dat Opdrachtgever uit andere omstandigheden van het geval redelijkerwijs mag afleiden dat het stellen van een redelijke termijn nutteloos zou zijn;
 - (c) Door de Opdrachtgever indien Opdrachtnemer aangeeft geen interesse te hebben in een NOK die Opdrachtgever initieert;
 - (d) Door de Opdrachtgever indien door Opdrachtnemer geformuleerde verbetermaatregelen voor één of meerdere KPI's verwijtbaar niet wordt nagekomen zoals bedoeld in Artikel 13.6;
 - (e) Door de Opdrachtgever wanneer de maximumwaarde van de Raamovereenkomst is bereikt als bedoeld in Artikel 4.3 van de Raamovereenkomst.

9. Optie werkzaamheden voor planfase C

Dit artikel wordt nog nader ingevuld in de vorm van een optie of voorbehoud voor het al dan niet geheel of gedeeltelijk opdragen van planfase C, afhankelijk van de nog op te stellen inkoopstrategie na het afronden van planfase B.

10. Wet arbeid vreemdelingen

10.1 Opdrachtnemer wordt geacht bekend te zijn met hetgeen in de Wet arbeid vreemdelingen (WAV) bepaald is omtrent het verbod om vreemdelingen in Nederland arbeid te laten verrichten zonder tewerkstellingsvergunning, alsmede met de overige verplichtingen die uit de WAV voortvloeien.

10.2 Opdrachtnemer leeft de bepalingen van de WAV na. Opdrachtnemer zorgt er tevens voor dat zijn zelfstandige hulpverleners op de bepalingen van de WAV gewezen worden en dat zij deze bepalingen naleven. De aan de naleving verbonden gevolgen en kosten zijn voor rekening van de Opdrachtnemer en worden geacht te zijn opgenomen in de aangeboden Uurtarieven.

10.3 Mede namens Opdrachtgever houdt Opdrachtnemer een administratie bij van alle voor onder deze ROK afgesloten NOK's werkzame vreemdelingen. Deze administratie voldoet aan artikel 15 van de WAV. Deze administratie bevat afschriften van de identiteitsbewijzen en zo nodig tewerkstellingsvergunningen van alle op de werklocaties aanwezige vreemdelingen. De documenten dienen, indien nodig, te worden geactualiseerd en dienen mede namens de Opdrachtgever door Opdrachtnemer te worden bewaard. De identiteit van de vreemdelingen dient mede namens Opdrachtgever door de Opdrachtnemer te worden gecontroleerd. Dat deze controle heeft plaatsgevonden dient te blijken uit de administratie. Ten behoeve van de administratie kan door Opdrachtnemer gebruik worden gemaakt van elektronische middelen.

10.4 Opdrachtnemer verleent Opdrachtgever, dan wel door Opdrachtgever aan te wijzen personen, op eerste verzoek toegang tot de bij Opdrachtnemer aanwezige administratie. Opdrachtnemer toont Opdrachtgever aan dat hij de bepalingen van de WAV naleeft. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zal Opdrachtgever toetsen op het aantoonbaar naleven door Opdrachtnemer van de WAV alsmede op het aantoonbaar naleven van de verplichtingen, die Opdrachtnemer namens Opdrachtgever nakomt.

10.5 Bij elk overleg waarin de voortgangsrapportage, zoals bedoeld in Artikel 6.7 van deze Raamovereenkomst, wordt besproken zorgt Opdrachtnemer ervoor dat 'de tewerkstelling van vreemdelingen' wordt geagendeerd.

10.6 Bij welke overtreding dan ook van de WAV, geconstateerd door de Nederlandse Arbeidsinspectie of enig ander orgaan, komen boetes, die daaruit voor Opdrachtgever voortvloeien, voor rekening van Opdrachtnemer en vrijwaart Opdrachtnemer Opdrachtgever ter zake. Opdrachtgever zal deze boetes aan Opdrachtnemer doorbelasten en de Opdrachtnemer zal deze op eerste verzoek aan Opdrachtgever vergoeden dan wel zal Opdrachtgever deze boetes verrekenen met de eerstvolgende (termijn)betaling(en) door Opdrachtgever aan Opdrachtnemer te doen, zonder dat deswege een ingebrekestelling nodig is.

11. Algemene Verordening Gegevensbescherming en persoonsgegevens (AVG)

11.1 Ten gevolge van deze Raamovereenkomst en/of een Nadere Overeenkomst kunnen persoonsgegevens verwerkt worden. Op deze persoonsgegevens zijn de regels vanuit de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing. Indien Opdrachtnemer een verwerker is in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, dient er een verwerkersovereenkomst te worden gesloten met Opdrachtgever.

12. Intellectuele eigendomsrecht Nadere Overeenkomst en geheimhouding
- 12.1 De artikelen 24.1 tot en met 24.5 en artikel 24.9 van de ARVODI-2018 zijn niet van toepassing. Daarvoor in de plaats gelden de onderstaande bepalingen met betrekking tot intellectuele eigendomsrechten.
- 12.2 De overdracht en licentieverstreking van intellectuele eigendomsrechten die rusten op hetgeen door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in welke vorm dan ook geleverd wordt in het kader van een onder deze ROK opgedragen NOK met betrekking tot Programmatuur en en bijbehorende Broncode(s), Objectcode(s), Documentatie en Materialen, wordt apart geregeld in de Artikelen 12.9 tot en met 12.12, tenzij door Opdrachtgever anders wordt bepaald bij Nadere Overeenkomst. Hierbij blijven gelden: de Artikelen 12.1, 12.3, 12.5, 12.13 tot en met 12.16 en de volgens Artikel 12.1 van toepassing blijvende bepalingen van artikel 24 van de ARVODI-2018. Bij de Artikelen 12.9 tot en met 12.12 gelden de volgende definities. 'Programmatuur': de door Opdrachtnemer op te leveren set programmaregels zoals die, op directe of indirecte wijze, door een computer kan worden gebruikt om een bepaald, nader omschreven, resultaat tot stand te brengen. 'Broncode': het geheel van programma-instructies in hun oorspronkelijke programmeertaal met inbegrip van daarbij behorende Documentatie, bedoeld voor uitvoering door een computer, in een zodanige vorm dat een programmeur die beschikt over kennis en ervaring van de gebruikte programmeerwijze en techniek, daarmee de Programmatuur kan wijzigen. 'Documentatie': iedere beschrijving van de Programmatuur en bijbehorende Broncode(s) en Objectcode(s) en de eigenschappen daarvan al dan niet specifiek bestemd voor de installatie, implementatie, het gebruik, beheer en/of het onderhoud daarvan. 'Materialen': voor installatie, implementatie, gebruik en/of onderhoud van de Programmatuur en bijbehorende Broncodes benodigde (hulp)zaken zoals kabels, smartcards en fysieke gegevensdragers waarop Programmatuur wordt aangeleverd. 'Objectcode': vertaling van de Broncode in een direct door een computer leesbare en uitvoerbare code.
- 12.3 Al hetgeen door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in welke vorm dan ook geleverd wordt in het kader van onder deze ROK af te sluiten NOK's, wordt het eigendom van Opdrachtgever en mag door Opdrachtgever worden gebruikt.
- 12.4 Opdrachtnemer behoudt diens Intellectuele eigendomsrechten die rusten op (onderdelen van) een NOK dan wel op hetgeen door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in welke vorm dan ook geleverd wordt in het kader van een Opdracht, tenzij in een Nadere Overeenkomst anders wordt overeengekomen.
- 12.5 Indien geregistreerde intellectuele eigendomsrechten rusten op (onderdelen van) een NOK dan wel op hetgeen door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in welke vorm dan ook zal worden geleverd in het kader van een Opdracht, dan dient Opdrachtnemer dit in de Offerte NOK kenbaar te maken aan Opdrachtgever. Indien een geregistreerd intellectueel eigendomsrecht niet in de Offerte NOK kenbaar is gemaakt, kan dit recht niet aan Opdrachtgever worden tegengeworpen.
- 12.6 Ten aanzien van intellectuele eigendomsrechten die rusten op (onderdelen van) een NOK dan wel op hetgeen door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in welke vorm dan ook geleverd wordt in het kader van een Opdracht, wordt een niet-exclusieve, niet-opzegbare, onbeperkt durende en sublicentieerbare licentie voor Opdrachtgever geacht inbegrepen te zijn in de Offerte NOK en de daarin opgenomen prijs.
- 12.7 De licentie als bedoeld in Artikel 12.6 geeft Opdrachtgever het recht om al hetgeen waarop de intellectuele eigendomsrechten rusten vrij te installeren, gebruiken, verveelvoudigen, openbaarmaken, verspreiden, wijzigen, toepassen, reproduceren, onderhouden, repareren, modificeren, door te ontwikkelen, bewaren, opvragen en hergebruiken en daartoe ook aan derden een sublicentie te verstrekken tot gebruik ervan ten behoeve van Rijkswaterstaat; alles in de ruimste zin van het woord.
- 12.8 Bij Nadere Overeenkomst kan Opdrachtgever bedingen dat zij sublicenties kan verstrekken aan derden, ook ten behoeve van projecten waarbij Rijkswaterstaat niet betrokken is.
- 12.9 Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot Programmatuur en bijbehorende Broncode(s), Objectcode(s), Documentatie en Materialen die, ten aanzien van hetgeen door

Opdrachtnemer in welke vorm dan ook aan Opdrachtgever wordt geleverd in het kader van een Opdracht, waar en wanneer ook kunnen of zullen kunnen worden uitgeoefend, berusten bij:

- a. Opdrachtgever, voor zover het betreft Programmatuur en bijbehorende Broncode(s), Objectcode(s), Documentatie en Materialen die specifiek voor Opdrachtgever is of wordt ontworpen of vervaardigd en/of onder leiding of toezicht van Opdrachtgever dan wel aan de hand van diens instructies of ontwerpen is of wordt gerealiseerd. Voor zover nodig worden deze rechten op grond van de Nadere Overeenkomst door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever overgedragen welke overdracht reeds nu voor alsdan door Opdrachtgever wordt aanvaard;
 - b. Opdrachtnemer of een derde in alle overige gevallen. Opdrachtnemer verleent in dat geval aan Opdrachtgever een nader bij Nadere Overeenkomst te bepalen licentie die wat betreft omvang en reikwijdte als uitgangspunt gelijk is aan de licentie als bedoeld in Artikel 12.6 tot en met 12.8 en die in ieder geval toereikend is voor nakoming van het in de Nadere Overeenkomst bepaalde.
- 12.10 De in Artikel 12.9 sub a bedoelde overdracht van intellectuele eigendomsrechten aan Opdrachtgever heeft geen betrekking op de onderdelen van de Programmatuur en bijbehorende Broncode(s), Objectcode(s), Documentatie en Materialen die al eerder door Opdrachtnemer tot stand gebracht is dan wel gebruikt is door Opdrachtnemer buiten de betreffende Opdracht. Op deze onderdelen van de Programmatuur en bijbehorende Broncode(s), Objectcode(s), Documentatie en Materialen, geldt wat betreft licentie het in Artikel 12.6 tot en met 12.8 gestelde, zodat Opdrachtgever de Programmatuur en bijbehorende Broncode(s), Objectcode(s), Documentatie en Materialen kan gebruiken in de meest ruime zin van het woord, alsof de intellectuele eigendomsrechten die daarop rusten zijn overgedragen aan Opdrachtgever. Opdrachtgever kan in de Nadere Overeenkomst expliciet van deze bepaling afwijken en een beperktere omvang en reikwijdte van de licentie opnemen.
- 12.11 Door ondertekening van de Nadere Overeenkomst worden de in Artikel 12.9 sub a bedoelde rechten aan Opdrachtgever overgedragen. Voor zover voor de overdracht van die rechten op enig moment een nadere akte is vereist, machtigt Opdrachtnemer Opdrachtgever hierbij voor dat geval onherroepelijk een dergelijke akte op te maken en deze mede namens Opdrachtnemer te ondertekenen en ander onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer om op eerste verzoek van Opdrachtgever aan de overdracht van deze rechten medewerking te verlenen zonder daarbij voorwaarden te kunnen stellen. Opdrachtnemer machtigt voor zover nodig Opdrachtgever hierbij tevens onherroepelijk om de overdracht van deze intellectuele eigendomsrechten in de desbetreffende registers in of over te (doen) schrijven.
- 12.12 Bij verschil van mening tussen partijen over intellectuele eigendomsrechten op (delen van) Programmatuur en bijbehorende Broncode(s), Objectcode(s), Documentatie en Materialen wordt er, behoudens tegenbewijs, vanuit gegaan dat die rechten bij Opdrachtgever berusten. Opdrachtgever mag ongeacht de uitkomst van dat geschil voortgaan met het overeengekomen gebruik.
- 12.13 Met betrekking tot hetgeen door Opdrachtnemer in welke vorm dan ook geleverd wordt aan Opdrachtgever in het kader van een Opdracht, staat Opdrachtnemer er voor in dat hij gerechtigd is de licenties als bedoeld in Artikel 12.6, Artikel 12.7, Artikel 12.9 en Artikel 12.10 te verstrekken, waaronder die met betrekking tot de intellectuele eigendomsrechten van derden.
- 12.14 In aanvulling op artikel 24.7 ARVODI-2018, vrijwaart Opdrachtnemer Opdrachtgever ook tegen alle schade en kosten waartoe Opdrachtgever wordt veroordeeld in een procedure die in verband met een in die bepaling bedoelde (gestelde) inbreuk tegen Opdrachtgever mocht worden ingesteld. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever in dat geval ook tegen de kosten van die procedure zelf, met inbegrip van kosten voor het inwinnen van juridisch advies in verband met die procedure.
- 12.15 Ten aanzien van gegevens en bescheiden door of namens Opdrachtgever aan Opdrachtnemer op welke wijze dan ook bekend gemaakt dan wel ter hand gesteld en al hetgeen door Opdrachtnemer aan Opdrachtgever in welke vorm dan ook wordt geleverd in

het kader van een Opdracht, geldt het volgende. Tenzij door Opdrachtgever schriftelijk uitdrukkelijk anders wordt bepaald in een Nadere Overeenkomst, mag hetgeen als bedoeld in de vorige zin zonder voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Opdrachtgever niet door Opdrachtnemer aan derden ter beschikking worden gesteld of bekend worden gemaakt noch mag Opdrachtnemer daarover enige inlichting verschaffen aan derden. Als zodanige gegevens en bescheiden worden ook beschouwd de van derden afkomstige (concept) resultaten van berekeningen, onderzoeken, beproevingen en beschouwingen die in opdracht van Opdrachtgever tot stand zijn gekomen. Opdrachtgever kan voorwaarden verbinden aan het verlenen van toestemming als bedoeld in deze bepaling.

- 12.16 De Artikelen 12.6 tot en met 12.12 zijn niet van toepassing op intellectuele eigendomsrechten die rusten op vrij verkrijgbare standaard-software van derden. Bij Nadere Overeenkomsten staat het Opdrachtgever vrij om een regeling te bedingen met betrekking tot vrij verkrijgbare standaard-software van derden dan wel om de optionele bepaling in de Projectvoorwaarden te hanteren.

13. Prestatiemeten

- 13.1 Partijen zullen elkaar beoordelen aan de hand van vastgestelde en wederzijds overeengekomen Kritische – Prestatie – Indicatoren (KPI's).
- 13.2 Voor de BPKV criteria zoals bedoeld in bijlage 1 van de aanbestedingsleidraad word(t)/(en) een of meerder KPI'(s) opgesteld.
- 13.3 KPI's worden vastgelegd in een KPI dashboard. Het KPI dashboard is een dynamische document die gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst gemonitord alsmede doorontwikkeld wordt aan de hand van periodieke evaluaties.
- 13.4 Periodieke beoordeling van de KPI's vindt plaats conform de frequentie zoals wederzijds overeengekomen en vastgelegd in het KPI dashboard.
- 13.5 Als voor een of meerdere KPI's de wederzijds overeengekomen norm niet wordt gehaald, dienen er voor de betreffende KPI's binnen een redelijke termijn verbetermaatregelen genomen te worden.
- 13.6 Indien Opdrachtnemer verbetermaatregelen verwijtbaar niet nakomt heeft Opdrachtgever het recht om de Raamovereenkomst te ontbinden.

14. Social Return

- 14.1 Opdrachtnemer committeert zich aan een passende uitvoering van de Social Return verplichting, waarbij aansluiting wordt gezocht bij de doelstelling van de Groeituin: kandidaten begeleiden naar duurzaam, goed passend en betaald werk en meer sociale impact realiseren binnen de gehele keten.
- 14.2 Opdrachtnemer dient ten minste 2% van diens verwachte omzet op basis van deze Raamovereenkomst in te zetten voor de Social Return-verplichting. Het bedrag wat dit vertegenwoordigt, is de Social Return-waarde. Alle informatie en de wijze waarop de Social Return-verplichting kan worden ingevuld, staat beschreven in de Handreiking Groeituin Social Return (zie Handreiking Social return: [Groeituin social return : handreiking - Rijkswaterstaat Publicatie Platform](#)).
- 14.3 Indien de Social Return-waarde meer dan €100.000 bedraagt, dan is het realiseren van minimaal één plaatsing van een kandidaat uit één van de Social Return-doelgroepen verplicht. Dit dient binnen de eigen organisatie van Opdrachtnemer of bij diens ketenpartners te worden vervuld.
- 14.4 Opdrachtnemer heeft de ruimte om eigen ambities / ideeën voor het realiseren van sociale impact te vertalen naar een concreet voorstel voor de Groeituin. Dit voorstel past binnen de Social Return-waarde uit SR-2 en de kaders van Opdrachtgever, die Opdrachtnemer de

mogelijkheid biedt deze ambities te realiseren. Deze kaders zijn te vinden in de Handreiking Groeituin Social Return, zie (zie Handreiking Social return: [Groeituin social return : handreiking - Rijkswaterstaat Publicatie Platform](#)).

Na definitieve gunning verzorgt de contractmanager van Opdrachtgever de introductie tussen Gecontracteerde en de Groeituin. Tijdens deze introductie wordt het concept van de Groeituin toegelicht en worden afspraken gemaakt voor het vervolg. Binnen drie maanden na het introductiegesprek, dient Opdrachtnemer, een concept Plan van Aanpak in, waarin wordt aangegeven op welke wijze Opdrachtnemer aan zijn Social Return-verplichting gaat voldoen. Binnen zes maanden na het introductiegesprek dient het Plan van Aanpak definitief te zijn.

In het plan van aanpak moet in ieder geval aandacht worden besteed aan de volgende punten, al dan niet uitgedrukt in KPI's:

- De wijze waarop invulling wordt gegeven aan de verplichting uit eis SR-1, waarbij te denken valt aan: plaatsingen, stage- en werkervaringsplekken, sociaal inkopen, opleidingstrajecten en de inzet van eigen kennis, middelen en expertise ten behoeve van de arbeidsmarkt.

- Een voorstel voor procesafspraken en praktische invulling van het proces ten behoeve van uitvoering, waaronder periodieke rapportage aan of monitoring door Opdrachtgever, en tijdige melding en bijsturing in het geval van onverwacht optredende (gedeeltelijke) onuitvoerbaarheid.

De Groeituin beoordeelt het Plan van Aanpak op uitwerking van de hierboven genoemde punten, de ambitie, de concreetheid, de haalbaarheid en de realiteit van het voorstel.

Het plan van aanpak wordt opgeleverd aan de Groeituin en de contractmanager van Opdrachtgever.

- 14.5 In afstemming met contractmanager OG keurt de Groeituin het plan goed. Indien de Groeituin akkoord gaat met het Plan van Aanpak, wordt deze onderdeel van de Raamovereenkomst. Na goedkeuring is Opdrachtnemer verplicht om binnen twee maanden te starten met de uitvoering.
- 14.6 Elk jaar worden de doelen en KPI's in het plan van aanpak in samenwerking met de Groeituin bijgesteld. Indien tijdens de looptijd van de Raamovereenkomst blijkt dat het oorspronkelijke Plan van Aanpak niet of niet volledig uitvoerbaar is, dan is Opdrachtnemer verplicht dit bij constatering aan de Groeituin en contractmanager te melden.

Opdrachtnemer geeft hierbij aan welke aanpassingen en/of interventies nodig zijn om het plan van aanpak alsnog uitvoerbaar te maken. Opdrachtgever beoordeelt de voorgestelde wijzigingen op de uitwerking van de in eis SR-4 genoemde punten, de ambitie, de concreetheid, de haalbaarheid en de realiteit.

Een *gewijzigd* plan van aanpak is onderdeel van de Raamovereenkomst. Gecontracteerde is verplicht binnen één (1) maand daaropvolgend de aangepaste zaken uit het plan van aanpak uit te kunnen voeren.
- 14.7 Opdrachtnemer dient in de voortgangsrapportage te rapporteren over de gerealiseerde sociale impact met Social Return inzet. De wijze van rapporteren en te rapporteren onderdelen worden in de dialoog met Opdrachtgever en Groeituin besproken.
- 14.8 Opdrachtgever en Opdrachtnemer werken samen om de resultaten binnen het Rijk en – waar gezamenlijk overeengekomen – buiten het Rijk te delen met als doel het creëren van impact en ter stimulering van het meer en breder toepassen van de aanpak Groeituin Social Return.
- 14.9 Opdrachtnemer draagt er zorg voor dat tewerkstelling van kandidaten geschiedt conform de vigerende regelgeving en normering op het gebied van veilig en gezond werken, arbeidsbescherming en arbeidsvoorwaarden. Informatie over deze verplichtingen is te verkrijgen bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (www.szw.nl).
- 14.10 Opdrachtnemer dient zorg te dragen voor een geschikte werkomgeving, passende werkzaamheden en adequate begeleiding om een duurzame plaatsing van een kandidaat of kandidaten mogelijk te maken.

15. Veiligheid

- 15.1 Voor de eisen op het gebied van veiligheidscertificering sluit Opdrachtgever aan bij de afspraken van de Governance Code Veiligheid in de Bouw (<https://gc-veiligheid.nl/tools/veiligheid-in-aanbesteding-via>). Opdrachtnemer dient ten minste te voldoen aan de eisen behorende bij laddertrede 2 van de Safety Culture Ladder. Vanaf 1 juli 2026 dient Opdrachtnemer ten minste te voldoen aan de eisen behorende bij laddertrede 3 van de Safety Culture Ladder. Als de laatst genoemde datum wordt herzien, dan verandert de laatstgenoemde datum in deze Raamovereenkomst automatisch mee, conform de herziene datum.
- 15.2 Opdrachtnemer moet binnen één jaar na aanvang van de Raamovereenkomst gecertificeerd zijn met minimaal een SCL Light Statement en deze binnen dezelfde termijn aanleveren aan Opdrachtgever. Indien sprake is van een combinatie dient elke partij binnen de combinatie te voldoen aan de verplichting van de certificering, behoudens partijen die bestaan uit minder dan 5 werknemers of die kunnen aantonen dat zij geen werkzaamheden uitvoeren waarvoor de certificering relevant is (aan de verplichte certificering moet in ieder geval worden voldaan bij ontwerpwerkzaamheden en werkzaamheden op het areaal van Opdrachtgever).

16. Aansprakelijkheid

- 16.1 In afwijking van artikel 21.3 ARVODI-2018 geldt dat de aansprakelijkheid is beperkt tot directe schade, waaronder ook wordt verstaan:
- a. redelijke kosten ter voorkoming of beperking van directe schade die, als gevolg van de gebeurtenissen waarop de aansprakelijkheid berust, mochten worden verwacht (de zogenaamde "bereddingskosten");
 - b. redelijke kosten gemaakt ter vaststelling van de schadeoorzaak, de aansprakelijkheid, de directe schade en de wijze van herstel.
- 16.2 In aanvulling op artikel 21.3 ARVODI-2018 is de totale aansprakelijkheid van Opdrachtnemer in het kader van een Nadere Overeenkomst beperkt tot een maximumbedrag van EUR 2.500.000. Sub a, b, c en d van artikel 21.3 ARVODI-2018 blijven van toepassing, in welke gevallen de beperkingen van de aansprakelijkheid komen te vervallen. Dit laat onverlet dat alle bepalingen in het Burgerlijk Wetboek ten aanzien van beperking van de aansprakelijkheid van toepassing blijven op de gevallen als bedoeld in sub a, b, c en d van artikel 21.3 ARVODI-2018.

17. Overige bepalingen

- 17.1 Op deze ROK en alle NOK's is Nederlands recht van toepassing.
- 17.2 Indien één of meer bepalingen van de ROK nietig mochten blijken te zijn, of worden verklaard, zullen de overige bepalingen van kracht blijven. Partijen zullen over de omstreden bepaling(en) overleg plegen teneinde een zodanige vervangende regeling te treffen dat de strekking van de ROK behouden blijft.
- 17.3 Afwijkingen van de ROK zijn slechts bindend voor zover zij uitdrukkelijk tussen Partijen schriftelijk zijn overeengekomen.
- 17.4 Ter voorkoming van belangenverstremgeling en/of ongeoorloofde voorkennis, wordt het beleid gehanteerd zoals beschreven in de Nota 'Scheiding van Belang, beleid tegen belangenverstremgeling bij de aanbesteding' van 14 september 2017.

Aldus op de laatste van de twee hierna genoemde data overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Den Haag, [datum]

[Plaats], [datum]

DE MINISTER/STAATSSECRETARIS VAN
[naam portefeuille]

[naam Opdrachtnemer]

namens deze,
[functienaam ondertekenaar]

[naam ondertekenaar]

[functie en naam ondertekenaar]

Bijlage 1 Scope van Diensten

De scope betreft alle ingenieursdiensten voor het VenR project stuwen Maas (7 stuwen) die betrekking hebben op planfase B en planfase C (zie omschrijving verderop in dit document) met de volgende prioritaire aandachtsgebieden:

- Staal/stalen werken: technische kennis en expertise van staal waaronder staaltoepassingen, staalkenmerken, constructieve berekeningen en materiaalgedrag;
- Beton/betonnen werken: technische kennis en expertise van beton waaronder betontoepassingen, betonkenmerken, constructief ontwerpen, bewapening, constructieberekeningen en materiaalgedrag;
- Beweegbare werken/werktuigbouw: technische kennis en expertise m.b.t. dynamische systemen, waaronder aandrijftechniek, machinebouw, geregelde systemen, verbingsprincipe en thermodynamica).
- Waterbouwkundige werken: kennis en expertise m.b.t. materialen, kaderstelling, ontwerp, uitvoering, instandhouding en sloop.
- Waterbouw: kennis en expertise m.b.t. ontwerp, beheer en onderhoud van o.a. waterbouwmaterialen, hydraulische randvoorwaarden, morfologie, vaarwegenontwerp en inrichting.
- Leefomgeving: kennis en expertise m.b.t. adviseren ten behoeve van gebiedsinpassing van (onderdelen van de) Maas. Onderwerpen zijn o.a. ecologie en ruimtelijke kwaliteit.
- Planprocedures en vergunning: kennis en expertise over de te doorlopen planprocedures, conditionerende onderzoeken, bijbehorende vergunningstrajecten en bijbehorende wetgeving (o.a. omgevingswet).
- Bestuurlijke besluitvorming: kennis en expertise m.b.t. het opstellen van bestuurlijk nota's, afwegingskaders, besluitvormingsprocessen, beslismemo's en bijbehorende adviezen.
- Arboveiligheid: kennis van veiligheid bij BTO keuzes maar ok uitvoering van werken en beheer en onderhoud van werken.

Bovenstaande aandachtsgebieden zijn verder uitgewerkt in benodigde kennisvelden (zie omschrijving verderop in dit document).

Indien aan de orde zijn ook de voor het uitvoeren van de Nadere Overeenkomst noodzakelijke activiteiten op het gebied van Projectmanagement, Omgevingsmanagement, en Contract & Projectbeheersing onderdeel van de Opdracht. Dit betreft o.a. de afstemming met object- en (vaar)wegbeheerder, vergunningverlener, kennisinstituten en lokale stakeholders. Alsook het organiseren van verkeersmaatregelen (nat en droog) indien noodzakelijk voor het uitvoeren van de eigen werkzaamheden.

De 7 stuwcomplexen

1. Sluis-en stuwcomplex Lith

Gebouwd tussen 1934 – 1936, voor een deel rijksmonument

- 2 sluizen (uit 1936 en 2002) bediening op locatie
- 3 stuwopeningen
- Een waterkrachtcentrale
- Een vistrap
- Hoogteverschil circa 4,5m

2. Sluis en stuwcomplex Grave

Gebouwd in 1926, Rijksmonument, verkeerbrug met daaronder het sluis- en stuwcomplex

- 1 functionerende sluiskolk, bediening op locatie
- 1 sluiskolk die sinds 1975 gesloten is
- 2 stuwopeningen onder de brug met in totaal 60 schuiven
- 2 kraanwagens voor verplaatsen schuiven
- Een vistrap
- Hoogteverschil circa 3m
- Brug van grote cultuurhistorische waarde, monument, onderdeel Market Garden

3. Sluis- en stuwcomplex SambEEK

Gebouwd in 1925

- 3 sluiskolken, bediening op locatie
- 3 stuwopeningen
- Een kraanwagen voor verplaatsen schuiven
- Een vistrap
- Hoogteverschil circa 3m

4. Sluis- en stuwcomplex Belfeld

Gebouwd in 1926

- 3 sluiskolken, centrale bediening vanuit Maasbracht
- 3 stuwopeningen
- Een kraanwagen voor verplaatsen schuiven
- Een vistrap
- Hoogteverschil circa 3m

5. Sluis en stuwcomplex Roermond

Gebouwd rond 1926, rijksmonument

- 1 sluiskolk met centrale bediening vanuit Maasbracht
- 3 stuwopeningen
- Een vistrap
- Een kraanwagen voor verplaatsen schuiven
- In 2023 alle 16 jukken stuw vervangen
- Hoogteverschil ongeveer 3m

6. Sluis- en stuwcomplex Linne

Gebouwd in 2021

- 1 sluiskolk, centrale bediening vanuit Maasbracht
- 4 stuwopeningen
- Een vistrap en vissnelweg
- Een waterkrachtcentrale
- Een kraanwagen voor verplaatsen schuiven
- Hoogteverschil van circa 4m
- Vaste fietsverbinding over de stuw

7. Sluis- en stuwcomplex Borgharen

Gebouwd in 1928, rijksmonument

- Sluis niet meer in gebruik
- 4 stuwopeningen
- Een vistrap

- Achter de stuw is de Maas ongeveer 45 km onbevaarbaar. Vlakbij de stuw start het Julianakanaal, waar de scheepvaart gebruik van maakt.

Planfase B

Het doel van fase B is het voorbereiden van Beslismoment 1c (BM1C). In BM1C wordt voor de zeven stuwen in de Maas een oplossingsrichting gekozen om het functioneren van de stuwen tot minimaal 2070 te garanderen. De oplossingsrichtingen variëren tussen niets doen (voortzetten huidige instandhoudingsregime) en volledige vervanging. Gezien de grote bandbreedte in oplossingsrichtingen en de impact daarvan op de mogelijke realisatiescope is het belangrijk dat BM1C zorgvuldig wordt voorbereid.

De aanpak van planfase B bestaat uit drie stappen:

1. De probleemanalyse (inventariseren en analyseren): het bepalen van de opgave die ontstaat als de stuwen nog tot 2070 hun huidige functioneren moeten blijven vervullen.
2. Het bepalen van oplossingsrichtingen: het uitwerken van verschillende oplossingsrichtingen en bepalen in welke mate de diverse oplossingsrichtingen de geformuleerde opgave kunnen oplossen.
3. Het advies: voorbereiden van het advies over de uit te voeren oplossingsrichtingen met bijbehorende uitgangspunten richting beleid.

De werkzaamheden van planfase B bestaan met name uit het opstellen en beoordelen van analyses, het opstellen van beoordelingskaders, diverse ontwerpwerkzaamheden op schets en elementair niveau, het opstellen van LCC kostenramingen, beoordelen van duurzaamheidsaspecten en het uitvoeren van maakbaarheidstoetsen. Planfase B wordt zowel op stuw- als systeemniveau doorlopen.

Planfase C

Het doel van planfase C is het voorbereiden van Beslismoment 2 (BM2). Bij BM2 worden afspraken gemaakt over de realisatie van het VenR project. Er wordt per stuw een duidelijke en beredeneerde keuze voor een definitieve voorkeursvariant (VKA) uitgewerkt inclusief een verantwoording van de gemaakte inhoudelijke keuzes en een onderbouwing van de afgevalen oplossingsrichtingen.

Planfase C betreft een planuitwerking met bijbehorende werkzaamheden zoals ontwerpwerkzaamheden, het opstellen van kostenramingen, het uitvoeren en/of begeleiden van diverse conditionerende onderzoeken, het voorbereiden en doorlopen van diverse vergunningstrajecten en planprocedures, het opstellen van diverse contractdocumenten, faciliteren besluitvorming richting beleid.

Planfase C kan binnen deze ROK worden opgedragen voor de stuwen die vóór 2040 in aanmerking komen voor renovatie of vervanging. De exacte aard en omvang van de werkzaamheden is afhankelijk van de uitkomst van planfase B. Op basis van de huidige inzichten betreft dit 0 tot 3 stuwen.

Benodigde kennisvelden

De uit te voeren ingenieursdiensten hebben betrekking op de hieronder beschreven kennisvelden.

Onderdeel	Kennisveld / expertise
1. Netwerk en functies	Nautische business management
	Watermanagement / hydrologie
	Ecologie
	Hydraulica en (geo) morfologie
	Assetmanagement
	Trend research analyst / assetmanagement
	Cultuurhistorie
	Sociale geografie, planologie, omgevingsmanagement, landschapsarchitectuur
	Klimaatstudies
2. Techniek	Civiele techniek (beton)
	Maintenance en assetmanagement
	Civiele techniek (m.u.v. beton)
	Geohydrologie
	Hydrologie
	Rivier en waterbouwkunde
	Grondmechanica
	Systems integrator
	Elektro techniek
	Werktuigbouwkunde
	Veiligheidskunde met specialisatie
	Bedieningen en besturing
	(Arbo) veiligheid
3. Ontwikkelingen	Ecologie en natuur
	Geohydrologie
	Klimaatstudies / geohydrologie
	Integrator
	Landbouw
4. Omgeving	Uitvoeringsdeskundigheid
	Omgevingsmanagement
	Duurzaamheidsexpertise
	Ruimtelijke kwaliteit / landschapsarchitectuur
	Planstudies en procedures
	Conditionering
Vergunningen	
5. Projectmanagement	Kostendeskundigheid
	Risicomanagement
	Planningsmanagement
	Contractmanagement en contractvormen
	Bestuurlijke besluitvormingsprocessen

Legenda:

Specialistische kennis over de Maas en stuwen in de Maas	Generalistische kennis

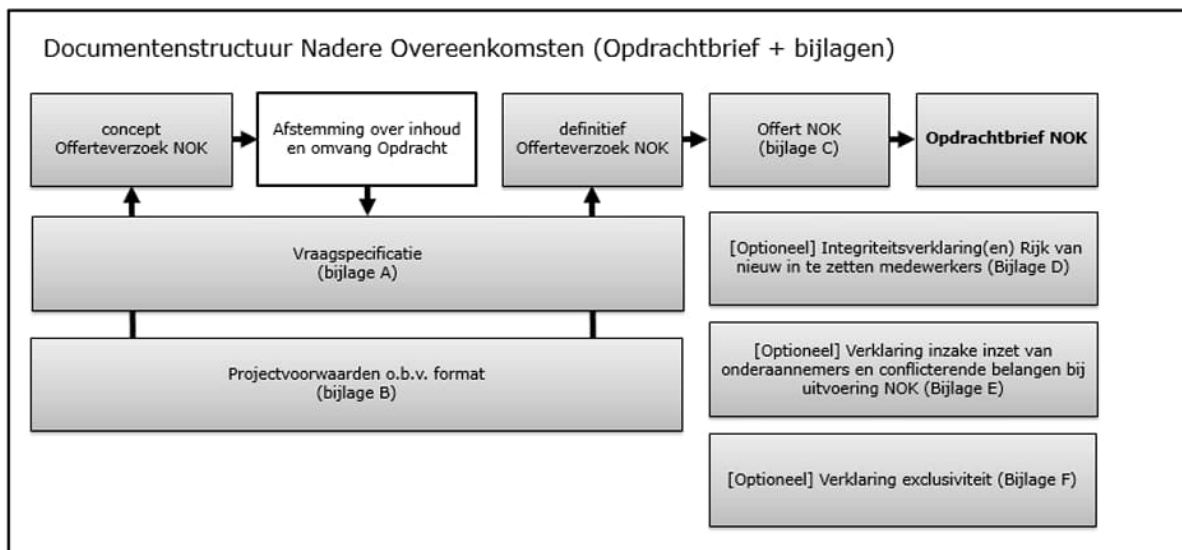
Bijlage 2 Overzicht Documenten Nadere Overeenkomst

Documenten Nadere Overeenkomst bestaan uit:

- I. Offerteverzoek NOK waarvan onderdeel zijn:
 - a. Vraagspecificatie NOK (Bijlage A);
 - b. Projectvoorwaarden (op basis van Bijlage 3 "Format Projectvoorwaarden" van de Raamovereenkomst) en evt. bijlagen daarbij (Bijlage B);
- II. Opdrachtbrief NOK;
- III. Offerte NOK (Bijlage C).

Optioneel indien van toepassing:

- IV. Bijlage D Integriteitsverklaringen Rijk (van toepassing op nieuw in te zetten medewerkers);
- V. Bijlage E Verklaringen inzake inzet van onderaannemers en conflicterende belangen bij uitvoering NOK;
- VI. Bijlage F Exclusiviteitsbepaling en/of verklaring combinatie exclusiviteitsbepaling.

Bijlage 3 Format Projectvoorwaarden Nadere Overeenkomst

De projectvoorwaarden Nadere Overeenkomst worden separaat verstrekt.

Bijlage 4 Samenwerkingsambitie

Om te bepalen wat voor het project VenR Stuwen Maas het meest passende samenwerkingsmodel tussen Rijkswaterstaat en de selecteren marktpartij is in augustus 2024 een afweging gemaakt.

De afweging is gemaakt op basis van drie vraagstukken:

- Bij wie ligt de regie (OG of ON)?
- Wie coördineert de werkzaamheden?
- Hoe verloopt de contractbeheersing?

Voorafgaand aan de afweging zijn de definities van regie, coördinatie en contractmanagement eenduidig bepaald. Binnen het samenwerkingsmodel worden de volgende definities gehanteerd:

- Regie: verwijst naar de strategische en overkoepelende sturing van een project, waarbij de nadruk ligt op het behouden van overzicht, het sturen van processen en het waarborgen van de samenhang tussen verschillende onderdelen van het project.
Doel: het verzekeren dat het project in lijn is met de bredere strategische doelstellingen (conform projectopdracht) en dat alle onderdelen effectief en coherent samenwerken.
- Coördinatie: heeft betrekking op het organiseren en afstemmen van de activiteiten en taken binnen een projectteam of tussen verschillende teams om ervoor te zorgen dat alles soepel verloopt.
Doel: het zorgen voor een gesynchroniseerde en efficiënte uitvoering van projectactiviteiten.
- Contractmanagement: omvat het beheer van contracten die zijn afgesloten met leveranciers, aannemers, klanten of andere externe partijen. Contractmanagement speelt een cruciale rol binnen projecten door ervoor te zorgen dat alle contractuele verplichtingen worden nageleefd, contractrisico's worden beheerd en de samenwerking tussen verschillende partijen soepel verloopt.

Bij de afweging zijn 5 verschillende varianten afgewogen met behulp van een trade-off matrix:

- Variant 1: Regie OG (volledig bij IPM team OG (raam- / flexibel contract)
- Variant 2: Regie door OG-ON volledig geïntegreerd (gezamenlijk IPM / flexibel contract en aparte opdracht voor deelname regieteam door ON)
- Variant 3: Regie ON (alleen akkoord CM/TM nodig, CM/TM stemmen af in IPM OG), (Plafondbedrag met prikkels, beloningen, sancties etc.)
- Variant 4: Regie bij OG-ON apart regieteam (raam- / flexibel contract en aparte opdracht voor deelname regieteam door ON)
- Variant 5: Regie bij derde partij (apart bureau). Raam- of flexibel contract voor ON en aparte opdracht (en aanbesteding) voor derde partij voor regie

De afweging is uitgevoerd met behulp van een beoordeling op basis van een aantal beoordelingsaspecten waaraan door het team een weegfactor is gekoppeld.

1. Kwaliteit: In de projectopdracht staat expliciet opgenomen dat er een robuust en goed onderbouwd voorstel moet komen waarop besluitvorming voor vervangen, renoveren, onderhouden of tussenvormen, genomen kan worden(WF 4)
2. Benutting kennis. (WF 3); Om te komen tot de robuuste kwaliteit en de specifieke kennis die niet veel in de markt en bij RWS voorhanden is kennisbenutting belangrijk
3. Omgaan met risico's en kansen (WF 3); Een goed beeld van de risico's en kansen en hierop kunnen anticiperen. Ook tbv een beheerst besluitvormingsproces
4. Aansluiten bij samenwerkingsvisie marktpartijen (WF 3): Tijdens de marktconsultatie hebben partijen aangegeven hoe ze hier tegen aan kijken
5. Score op beste samenwerking op? (2)
6. In welke vorm krijgen we beste resultaten
7. Wat levert de optimale afstemming? (2)
8. Welke levert meeste voordeel voor capaciteit inzet OG(1)
9. Gunstig ivm contractkosten (0)
10. Tijd (0)

Bij de gezamenlijke afweging in de TOM scoorden Variant 2 en 4 het beste. Bij een vergelijking van deze varianten door het IPM is naar optimalisatie gezocht en een nieuwe variant 6 bedacht. Deze

sluit het beste aan te sluiten op het resultaat wat het project voor ogen heeft: een goede samenwerking om te komen tot een goede kwaliteit met kennisuitwisseling/borging en benutting en beheersing van het contract en de uitgaven.

Beschrijving variant 6

Deze variant gaat uit van een project en contractsturing. De projectopdracht (intern RWS) wordt beheerst door het IPM projectteam van RWS, inclusief verantwoording naar de interne OG, beleid en bestuurlijke omgeving. Eindverantwoordelijkheid binnen het project blijft dus geheel bij het RWS IPM team.

De contractsturing vindt plaats in een samengesteld contractteam. Het contractteam bestaat uit de contractmanager van OG en ON. Het contractteam is verantwoordelijk voor de totstandkoming van de Nadere Overeenkomsten (NOK's): scope, planning en prijs. Dit gebeurt in samenwerking met de inhoudsdeskundigen. De contractmanagers sturen erop dat de Nadere Overeenkomsten binnen de overeengekomen kaders worden afgerond. CM OG zorgt steeds voor benodigd akkoord binnen het IPM team.

De inhoudelijke coordinatie van Nadere Overeenkomsten vindt plaats in een coördinatieteam, eveneens met medewerkers van OG en ON. Dit team stuurt op inhoud, inhoudelijke voortgang en kwaliteitsborging van de producten. De samenstelling van het coördinatieteam wordt tijdens de scopevorming vastgelegd in de NOK. Als er meerdere NOK's gelijktijdig in uitvoering zijn, kan er sprake zijn van meerdere coördinatieteams. Het team bestaat uit specialisten en adviseurs van zowel OG als ON. Dit is de grote kennisbron die voor het project benut kan worden en waarin kennis geborgd moet worden.

Argumenten voor de keuze van dit model:

Voordelen van een gedeeld contractteam:

- Betere communicatie. Eenduidige communicatie: dit voorkomt misverstanden en dubbel werk.
- Efficiënter besluitvormingsproces. Beslissingen kunnen sneller worden genomen zonder uitgebreide overlegprocedures.
- Vermindering van overhead kosten en inzet
- Verbeterde risicobeheersing. Gezamenlijke risicoanalyse, risico's worden gezamenlijk geïdentificeerd en beheerd.
- Gedeelde verantwoordelijkheid: Omdat iedereen in het team verantwoordelijk is voor het eindresultaat, is er een grotere focus op kwaliteit.
- Snellere aanpassing aan veranderingen: Het team kan sneller inspelen op veranderende omstandigheden of eisen, wat cruciaal is in ons dynamische project.
- Verhoogd vertrouwen: Er is één aanspreekpunt is, besluiten doen we samen en er is een eenduidige communicatie.

Voordelen van een gedeeld coördinatieteam:

- Efficiëntie. Bij een gedeeld coördinatieteam worden alle projectactiviteiten goed op elkaar afgestemd.
- Snellere communicatie: Directe lijnen zorgen voor snellere en duidelijkere uitwisseling van informatie.
- Duidelijke sturing en verantwoordelijkheden. Er is een centraal aanspreekpunt wat verwarring voorkomt over wie verantwoordelijk is voor welke taken.
- Betere inzet van capaciteit. Een gedeeld coördinatieteam kan mensen en middelen beter toewijzen en kan slagvaardig reageren op veranderende behoeften en prioriteiten binnen het project, wat een flexibeler aanpak mogelijk maakt.
- Sterker in samenwerking. Het werken met gezamenlijke doelstellingen bevordert een teamwork en saamhorigheid. Door nauwere samenwerking worden sterkere werkrelaties opgebouwd.

Aandachtspunten

- Na aanbesteding bepaalt OG in overleg met ON de gedetailleerde invulling van het model. Hierbij heeft ON de mogelijkheid suggesties, wensen, verbeteringen ten aanzien van het model in te brengen. OG en ON nemen dit gezamenlijk op in een Projectmanagementplan.
- Samenwerkingsvorm moet flexibel blijven en aanpasbaar gedurende looptijd contract. Planfase C vraagt mogelijk weer om een gewijzigd model.

- Voorkom versnippering en te weinig inzet vanuit RWS tov inzet vanuit bureau. Hoe houden de specialisten vanuit RWS aangehaakt en hoe houden we het werk interessant genoeg.
- Bij kleine inzet vanuit RWS op een bepaald aspect / onderdeel is het steeds van belang de rol van de RWS-er in het team duidelijk neer te zetten.